

עמנו לימני ויעודי .אלי-ים . גליון מס' 67 . עורש תשי"ט . ספטמבר 1979

יום אל ינו

מגדלון

מלת ס"ב

שלימוביץ יבגני — לנשוואו
גלטן דוד — לנשוואו
דוידוביץ מנחם — להולדת הבן
לוסקי נבריאל — להולדת הבן
מועלם זבייה — להולדת הבן
ביבאי יטין — להולדת הבת

קרן גיל — רבי-חובל
מוסן מאיר — רבי-חובל
קיש בנימין — חובל שני
סערון דוד — חובל שני
שי נחמן — חובל שלישי
טריצקי טרק — חובל שלישי
שכסו גונאי — חובל שלישי
מוצטביץ איגור — אלחוטאי
קנדלקר שלמה — אלחוטאי
לוי ראובן — מכונאי שלישי
אבני אליהו — חשמלאי

היתרים אלה הוצאו לאחריהם ע"י משרד
התחבורה
דוהון אלעמי — חובל שלישי הר סיני
פרדו יצחק — חשמלאי הר סיני

דרורי ניצן — לקבלת פיקוד ראשון
ברכות להצלחה
נרסון אלכסנדר — לקבלת פיקוד ראשון
ברכות להצלחה

לימאון אלום

השנה החולפת הייתה שנה גדושה מאורעות בשטחים רבים וחירויים בחיינו. זרעי השלום שאך החלו לנבוט עם תחילת השנה, אכן נקלטו וחווה השלום עם שכנתנו הגדולה הפך למציאות. החווה טומן בחובו הרבה מן הבלתי נודע, וכולנו מקווים כי אכן יהיה זה השלום שלו ייחלנו.

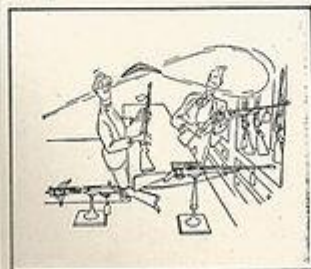
ההפסקה באירן שהתחוללה בשנה שחלפה, הייתה הרת תוצאות חמורות הן למשק המדינה ולכלכלה העולמית. אנו נאלצים עכשיו לרכוש דלק ממקורות אלטרנטיביים, יקרים ורחוקים יותר. למספכה זו הייתה גם השפעה שלילית על תעסוקת מיכליות צי הסוחר שלהלק מהן לא נמצאה תעסוקה אלטרנטיבית. בנוסף להפסדים הגדולים שהטבתת מי-כליות גורמת למשק המדינה, הדבר גם לאיבוד מקורות תעסוקה ליטאים. המשבר באירן גרם לעליית מחירי ה-נפט ולמשבר המור באספקתו. נראה כי רק עתה הדרה לתדעית העולם ה-אנרגיה אלטרנטיבית על מנת להחריף את כלכלת העולם מעניבה הנחק של מדינות מפותחות הנפט. עד שיעלית ה-עולם לפתח מקורות אנרגיה אלטרנטי-ביים, יהיה עליו לחסוך באנרגיה ולש-לם את המחיר שמכתיבות המדינות ה-מפותחות. מחירי הנפט המאמירים שופ-כים טמן על מדורת האינפלציה בעולם ובישראל, ועל העולם להתמודד עם תו-פעו המורה זו.

שבוש מקורות אספקת הדלק בעולם השפיע גם על הספנות. ענף המיכליות שהיה שריו במשבר המור בתחילת ה-שנה, החל להתאושש ונוצר ביקוש למיכליות היותר קטנות. אף כי טרם נוצר איוון מלא בין ההיצע והביקוש למיכליות, הרי הדבר השפיע על מחירי החובלה של המיכליות הקטנות והבינו-ניות בצורה משמעותית.

בהובלת משא יבש, כתוצאה מהאטת קצב גידול הצי העולמי והתאוששות הפעילות הכלכלית בכמה מדינות, התל-להוצר איוון מה בין הביקוש לנפח הובלה והיצע האניות, דבר שגרם ל-עליה ניכרת במחירי החובלה. אף כי כולנו מקדמים בברכה את ה-הניצנים הראשונים של השתפרות מחירי

Cyros

רפאל רקנאטי,
מנכ"ל

זרקור על...

רב מלחים
יעקב מטרס

סיים אותו.

יחד עם חבריו מהמטק התגייס לצה"ל ועשה שרותו בצנחנים. מאחר והייתה קיבוץ נראו לו, ביקש להתקבל לעבודה על אחת מאגודות הקיבוץ-המאוחד. הדבר לא הסתייע ולפיכך פנה ללשכת ה-עבודה של היטאים. כחודש לאחר שיתדוררו מהצבא קיבל סברק להתייצב ב-משרדי חברת ספנות בחיפה. בצער רב נפרד מהקיבוץ. הוא ידע ששוב לא יחזור אליו.

כנער-סיפון הועלה על אניה משא שעגנה או בדורבן שבדרום-אפריקה. הנה עסקה בסחר-ינוד, כשהיא מפליגה בין חופי מערב אפריקה והמזרח הרחוק. תרבות אנשי הצוות היו רעים, למעט רב החובל ועוד ארבעה ישראלים נוספים.

מן היום הראשון, — נזכר היום קובה — הרגשתי על האניה מצויין. קווי ה-הפליגה היו מעניינים, ראיתי עולם, עיר-ימית חיים. רב החובל, עזר לי מאוד ואצלו הפכתי מנער סיפון למלח כשיר. הפלגנו כך שנתיים וחצי, עד שתורתי ארצה על אניה אחרת. הנעתי לאלת. זה היה בשנת 1960. אחרי שנתיים וחצי בים לא היתה לי בכיס פרוטה. לעומת זאת היו לי קצת חובות. הייתי בחור צעיר. עשיתי חיים. וזו היתה התוצאה. תיכיתי בחוף עשרה ימים עד שהעלו אותי על אניה אחרת. היתה זו מיכלית שהפליגה בקו חיפה — אירופה. בית לא היה לי. האניה היתה ביתי היחיד. ב-חופשות הקצרות הייתי לן בבית יורדי הים בחיפה, בתשלום של לירה עשרים וחמש ללילה. התלמתי שזה לא ענין. הבנאדם צריך קירות וגג התחלתי לחיטוף. רכשתי בהלוואות דירה קטנה ב-קריית-מוצקין. היא עלתה או 8000 ל"י ומשכורתי החדושת היתה בערך 350 ל"י.

בשנת 1966 מקבל קובה דרגת רב-מלחים. הוא שב להפלגות טרנס. לאחר שנה וחצי של הפלגות כאלה הוא חוזר ארצה לשלושה ימים ושוב עולה לאניה היוצאת להפלגה ארוכה. הטרמפים לא הפריעו לי, אומר קובה נהגתי מההפלגות הממושכות. אבל כל זה טוב עד שיש לי חברה קבועה, ש-אתה אתה מתכונן אולי, להתחתן. זה קרה לו בשנת 1970. ואז ביקש

יעקב מטרס הוא לא רק „בוטן“ טוב. יעקב מטרס הוא סיפור חיים. כנער עריירי, בודד בעולם כולו בנה את עצמו כשהוא קושר גורלו אל הים. רבים מבין יורדי הים מכירים את ה„בוטן“ קובה. דמות ידועה. תגיד להם יעקב מטרס — לא יידעו כי המדובר באותו קובה עצמו. ודאי וודאי שלא יידעו את סיפורו של האיש, בטרם הפך להיות יורד ים בצי הסוחר הישראלי.

קובה — בחור מוצק, בעל סיער ש-הור משוך לאחור וספם מטופח — הוא פליט הסואה. הוא נולד בפולין, לתוך מלחמת העולם השנייה. כשהיה בן ימים ספורים בלבד התדפק ערב אחד מפקד משטרת העיר על דלת הבית. מפקד ה-משטרה, גוי פולני, היה ידיו הטוב של אביו. הוא ביטר למשפחה כי עוד הלי לה מתחילים הנאצים בחיסול יהודי ה-עיר. עיר-עטפו את יעקב בטמיכה והגוי ה-פולני נטל אותו לביתו. למחרת בבוקר הועמדו יהודים רבים — ביניהם הוריו של יעקב — בככר הכנסייה של העיר והנאצים ירו בהם. הקצין הפולני ואשתו הצטרפו למחרת ועד מהרה עקרו ל-יערות, כשהם נוטלים עמם את העולל היהודי שהופקד בדם. לימים, כשגדל ובגר מעט, גילו לו את סיפור חייו וכמובן את העובדה כי הוא יהודי. הם גילו לו גם את שמו האמיתי, אך קובה (כך היה כינויו כבר אז), מ-תוך כבוד והוקרה למשפחה הפולנית שהצילה את חייו וגידלה אותו באהבה רבה, ביכר להוסיף ולשאת את שמו שהושאל לו. כאשר תמה מלחמת העולם והקומוניסטים תפשו את השלטון בפולין ה-משוחררת, נאסר אביו מאמצו של קובה במסגרת המעצרים הנרחבים שביצעו או השליטים החדשים בקרב אנשי המי-של של פולין הקודמת. קובה הוכנס ל-

מוסד יתומים ממשלתי, שמרבית הניכוח היו נערים יהודים, ניצולי השואה. כבר שם, במרוק של אלפי קילומטריים מן הים — חלם על חיים. חלום שי-שורשיו אינם מובנים לו. מעולם לא ראיתי ים בילדותי, — הוא אומר היום בחיוך קל, בנסותו ל-הסביר את הכמיהה שהיתה בו לאניות בגיל כה צעיר — ייתכן כי הושפעת מחספרים שקראתי על יורדי ים. מכל מקום הנשתי בקטה לעבור לעיר הגמל גדיניה, ללמוד שם במוסד ממשלתי ה-מכשיר בני נוער לעבודה בים. עוד בטרם נענתה בקשתו הגיעה ה-בשורה כי קבוצה גדולה מתניכי המוסד שלו קיבלו היתרי יציאה לעלות למדינת ישראל. שמו של קובה היה בריטיטה. ברכבות הוסעו לאיטליה ושם הועלו על האניה הישראלית „ארצה“. זו היתה הפעם הראשונה שראה אניה מקרב, שדרך על סיפונה. יותר מאן פעם היה ברור לו אז כי הוא יגשים את תלומתו. בן 14 היה כאשר הגיע לקיבוץ נווה-איתן שבעמק בית-שאן. קלטו אותו באהבה ודאגה — הוא נזכר — כל ילד קיבל משפחה מאמצת. היחס היה נפלא. עד מהרה היינו ילדי מטק לכל דבר, בלי שום אפלייה. הת-עריתי בחיי הקיבוץ. הוא היה לי לבית אבל לא הסתרתי מאף אחד כי הלומי הוא להיות ימאי וכי אני מתכוון להג-

טיול שבועות

ומכאן אכלנו ארוחת דגים טעימה להיפוא אשר חולקה ביד נדיבה, והנהגה היתה שליטה... ושוב — נסיעה חזרה לאילת, התארגנות ללינת הלילה, חלק נחמדים לנוח מיום העמל וחלק נועזים יותר מעדיפים להנות מחיי הלילה של אילת.

שבת בבקר — קיטת, התארגנות ו- יציאה לכיוון ישובי חבל ימית — מקום מקסים והעיקר הישובים שהוקמו שם ריממש פורחים ומבלבלים בין חולות ה- מדבר. באמת, אין שום כוונה להכנס כאן לפוליטיקה, אך להרבה מאתנו צב- טה באיות שהוא מקום בלב המתחבה שעל כל זאת עומדים אנו לוותר ולו גם למען מטרה נשגבת כמו השלום.

רבים מאתנו כבר הספיקו ל"עכל" עובדה זאת אך כשעומדים במקום הזה ורואים את הישובים הללו וכל מה ש- הושקע בהם חשים קצת אחרת...

בימית גם בקרנו באנדרטה הנהדרת והמרהיבה שהוקמה לזכר הללי אגודת הפלדה, ומשם המשכנו דרך עזה אל הנופים המוכרים לנו, אשדוד, חל-אביב היפה — הביתה.

הטיול היה קצת מפרך, הרבה שעות של נסיעה אך באופן כללי אפשר לומר שהיה כדאי ומתנה, ואולי כאן ההודמינות להודות לכל אלו שיומו, טרחו ו- הכינו ובפרט לאדון בללים שכל כך רץ ודאג — כל הכבוד כן ירבו, ובשנה ה- באה לאן?

לקראת חג השבועות התארגן טיול לחלקה הדרומי של ארצנו. ההתכנסות והעליה לאוטובסים היתה בחיפה ביום חמישי בשעות הצהריים, כולם הגיעו מצויידים בצידניות, טרמוסים, מזוודות וכו' כלי הרכב עצמם צויידו במשקאות, פירות וירקות, כך שכבר בהתחלה לא היה שום מקום לדאגה שמה נגוע ברעב...

בתל-אביב אספנו את עובדי המש- רד התל-אביבים אשר הביאו אתם משב רוח של הכרז הגדול... וכך ה- איריה באוטובוסים נעשתה הרבה יותר עליוה ורעשנית... למעשה מתל-אביב החלה הנסיעה הארוכה עם הגיות כינוים קצרות להתאווורות לכיוון אילת, ב- דרך שמענו הסברים מפי מדריך אשר היה צמוד אלינו במשך שלושת ימי הטיול, את הדרך לאילת אין צורך ל- תאר — כל אחד מכיר...

בשעות הערב המאוחרות סוף סוף נראו אורותיה של אילת באופק, הגענו עיפים ותשישים ולאחר המתנה קצרה התפורנו — מי לבית מלון ומי לבית ספר שדה, ולאחר התארגנות התארגנו במקומות הלינה, כל אלו שנותר להם עוד קצת כוח — יצאו לבלות.

ביום שישי היינו אמורים (לפי הי- מהחברה בה שירת כי יעלו אותו על אניית קו. אמרתי להם אני רוצה להיות כמה שיותר בארץ, — מספר קובה — כל השנים עליתי על כל אניה ששיבצו איר- תי אליה, לא עשיתי בעיות. עכשיו תתחשבו קצת. אבל הם לא התחשבו. התרגלו שאני עושה מה שאומרים. ב- אותו קיץ, זה היה בשנת 1970, פגשתי חבר ששירת כרב-מלחים על אחת מ- אניות אל-ים. בוא, תחליף קצת איר, אמר לי החבר, תנסה לעבוד בחברת אל-ים. שאלתי אותו בשביל מה זה טוב, והוא אמר לי: חברה סולידית ולא גדולה מדי. אין בלגאן. האניות טובות. הקווים טובים. מתייחסים אליך כמו אל בן אדם. מכירים אותך אישית. אצלם אתה לא מספר איי.בי.אם. אוקי, אמרתי לו, אני בא לנסות. עליתי למשרדי ה-

חברה, פגשתי את משה אילת ואיציק. סיכמנו כי כעבור כמה ימים אעלה על אחת ממיכליות החברה. ארבעה ימים לפני שעליתי על האניה התחנתנו. כעבור זמן. כשהועבר לשרת על אחת המיכליות הוא פגש על סיפונה את רב החובל פיליפ עירון, שגם הוא היה מן הנערים פליטי השואה שמצאו את ביתם בקיבוץ נווה-איתן.

הפגישה היתה, כמובן, מרגשת מאוד, — מספר קובה — שלוש וחצי שנים הפלגנו יחד ואני מאחל לכל ימאי ל- היות תחת פיקודו של רב חובל כזה. תוך כדי הפלגה על המיכלית נולד לי הבן הראשון וגם עברתי לדירה חדשה. כאן התגלתה לי חברת אל-ים על כל צדדיה החיוביים. קיבלתי כל סיוע אפשרי ב- הלוואות ובערבויות. הלכו לקראתי כמה שאפשר. מאוחר יותר, כשנפצתי בש-

מחברת בה שירת כי יעלו אותו על אניית קו. אמרתי להם אני רוצה להיות כמה שיותר בארץ, — מספר קובה — כל השנים עליתי על כל אניה ששיבצו איר- תי אליה, לא עשיתי בעיות. עכשיו תתחשבו קצת. אבל הם לא התחשבו. התרגלו שאני עושה מה שאומרים. ב- אותו קיץ, זה היה בשנת 1970, פגשתי חבר ששירת כרב-מלחים על אחת מ- אניות אל-ים. בוא, תחליף קצת איר, אמר לי החבר, תנסה לעבוד בחברת אל-ים. שאלתי אותו בשביל מה זה טוב, והוא אמר לי: חברה סולידית ולא גדולה מדי. אין בלגאן. האניות טובות. הקווים טובים. מתייחסים אליך כמו אל בן אדם. מכירים אותך אישית. אצלם אתה לא מספר איי.בי.אם. אוקי, אמרתי לו, אני בא לנסות. עליתי למשרדי ה-

מחברת בה שירת כי יעלו אותו על אניית קו. אמרתי להם אני רוצה להיות כמה שיותר בארץ, — מספר קובה — כל השנים עליתי על כל אניה ששיבצו איר- תי אליה, לא עשיתי בעיות. עכשיו תתחשבו קצת. אבל הם לא התחשבו. התרגלו שאני עושה מה שאומרים. ב- אותו קיץ, זה היה בשנת 1970, פגשתי חבר ששירת כרב-מלחים על אחת מ- אניות אל-ים. בוא, תחליף קצת איר, אמר לי החבר, תנסה לעבוד בחברת אל-ים. שאלתי אותו בשביל מה זה טוב, והוא אמר לי: חברה סולידית ולא גדולה מדי. אין בלגאן. האניות טובות. הקווים טובים. מתייחסים אליך כמו אל בן אדם. מכירים אותך אישית. אצלם אתה לא מספר איי.בי.אם. אוקי, אמרתי לו, אני בא לנסות. עליתי למשרדי ה-

ארוחת צהריים עם ה"עכואים"

מי ששומע הדברים יטופלו. בסך הכל — כל הצדדים מעוניינים בשיפור, ב- העלאת הרמה ובמתאמתה לצרכי הצי ואנשי.

כמה מן המסובים אל השולחן הם "חדשים" במיפגשים אלה. אחדים כבר השתתפו במיפגש זה ואחר, בשלבי קי- דומם השונים.

דורון אל עמי הוא, מן הפעם הקו- דמת". במיפגש הקודם, שנערך באותה מסעדה עצמה, עדיין חבש את ספסלי המכינה, לקראת לימודיו שבסופם יוס" מך קקצין שלישי, סיפון. דורון אלעמי, המשרת כרב-מלחים בחברת אל"ים מאז 1974, הוא בתור חסון, בעל כושר ביטוי, חוש הומור ולשון תדה, שאינו מהסס לומר כל מה שהוא חושב. הוא עושה זאת בהתרסה חביבה, עם חיוך נחמד על פניו. כמו לאחרים, יש לו ביקורת על המכון. אם הייתי צריך לחזור על הנסיון הזה עוד פעם, — הוא אומר — אני חושב שהייתי נשאר רב-מלחים, מוותר על קריירה של קצין. ווו, לכל הרעות, אמירה קשה.

עד שתופיע חוברת זו לאור יעמוד כבר דורון אלעמי במחינות של משרד התחבורה, שבהן מותנה סמיכותו כקצין שלישי. הכל משוכנעים כי יעבור את הבחינות, שהרי הוא "יטאי אמיתי, עם המון ידע מעשי".

מאנשי המיפגש הקודם אנו מוצאים

המסורת הטובה נמשכת. שוב מגישה עם הלומדים במכון בעכו. מצד אחד — החניכים, העושים בעכו כדי ללמוד לסמיכות חדשה; מצד שני — אנשי הנהלת החברה, הבאים לשמוע ולהשמיע. בעיקר — לשמוע בעיקר — לשמור על קשר חי, בלתי אמצעי, לדעת מכלי ראשון על הבעיות ועל ההשגות שיש ל"חניכים" על המוסד המכשיר אותם לקראת קידומם המקצועי.

המסורת הטובה נמשכת. אוספים את ה"חניכים" בתום שעות הלימודים ונו- סעים אל תוך העיר העתיקה, להטב שם לארוחת צהריים במסעדה של עוואד. כמו תמיד גם הפעם — שולחן ארוך ועורך, המתמלא מיד עלות מוון, קע- רות סלאטים ובקבוקים. האווירה נינוחה, מאוד לא פורמאלית. קצת עקיצות. קצת צחוקים, קצת דברי ביקורת הנאמרים בחיך.

אליהו ברכה, היושב כאיש הנהלת אל ים במרעצת המנהלים של המכון, מבקש מן היטאים, "לשים הכל על השולחן", שכן זוהי הודמנות מצויינת עבורו לשי- מוע דברים מכלי ראשון ולנסות, במידת הניתן, לשנות דברים.

על המוסד המכשיר אותם לקראת קידומם המקצועי.

הנלמד אין לו כל ערך מעשי ואילו ק- יימים תחומים חיוניים שאינם נכללים במערכת הלימוד.

שומעים ומשמיעים. נהנים מן המוון המשובח ומאווירת הצוותא הרגועה. דברי הביקורת משחררים קצת להך מצטבר. אך אין הם נאמרים לריק. יש

שיחרורו פנה (בהשפעת המודעות ב-
 עתונות) לרשות להכשרת ימאים. הוא
 נשלח ללמוד במכון בעכו. משנשאל כי
 איזו חברת ספנות הוא רוצה לעבוד,
 בחר באל-ים. מדוע?
 האמת היא, — אומר צבי — שלא
 היה כל מושג על ההבדלים בין החברות
 השונות. בחרתי באל ים משום שסברתי
 שבחברה קטנה יותר ארגיש טוב יותר.
 רפי אילון, בן 22, בן המושב ניר-
 בגים, פנה גם הוא לרשות להכשרת
 ימאים בעקבות מודעות בעתונים. אף
 הוא בוגר אורט, גם הוא עשה את שי-
 רותו הצבאי בחיל האוויר, בתחום הי-
 מיכשור והבקרה. יתר מהצבא, יומיים
 לפני השיחרור הפורמלי, יצא לעכו,
 כדי להצטרף לקורס ההסמכה. על
 סיום הקורס וקבלת ההסמכה יעלה על
 אניה של אל-ים בתור קצין שני.
 זהו זה, תמה רשימת המשתתפים
 בארוחת המיפגש המסורתי. בסיומה נז-
 כרנו בביקורת שהובעה בחוגים מסוימים
 לגבי ירדות רמתו של כח האדם. אבל
 לנו, שכבר השתתפנו בשיש — שבע
 ארוחות מיפגש כאלה, בו לקחו חלק
 עשרות ימאים ממיגזרי מקצוע וחקק
 שונים, נראית ביקורת זו כמוגזמת. אם
 לשטוט על פי הימאים שאתם נפגשנו
 באותן הדוגמיות, ההפך הוא הנכון.

התיירים קיוו, כמו הורים יהודים טובים
 שבנם יהיה לפחות רופא. על ימאי לא
 חשבו. אבל הבן רצה — ורוצנו הכריע.
 מנחם גלעד סיים את בית הספר לקציני
 ים בעכו, שרת בחיל הים ואז נתקבל
 לעבודה באל-ים. למה בחר באל-ים?
 פשוט, — הוא אומר — סיפרו לי שזו
 חברת הספנות הטובה ביותר. האמת
 לטי שסיפר לי ומאו אני כאן.
 הוא הועלה כקדט על אחת המיכליות.
 בוקר אחד נוכחו חבריו לעבודה כי הוא
 לא הוסיע. אחרי זמן מה החלו לחפש
 אחריו ברחבי האניה. עד שהגיעו לתאו
 ומצאו אותו שקוע בשינה עמוקה. כל
 נסיונותיהם להעירו עלו בתוהו. עד מה-
 רה הסתבר להם כי אינו שקוע בנתנם
 שינה. ביקשו סיוע רפואי באלחוט וה-
 רופא הורה להורידו בנמל הקרוב ביותר.
 והנמל הקרוב ביותר היה ג'יבוטי. שם
 הסתבר כי לקה בדלקת קרום המוח. א-
 חרי שלושה שבועות החלים והוטס
 ארצה. עתה, עם סיום הבחינות, יקבל
 הסמכה של קצין ראשון. כשיגיע המועד
 טוב יתווך לעכו, על מנת להתכונן ל-
 קראת מתינות ההסמכה כרב-הובל. הוא
 מקווה כי התעודה הנכספת (ואולי גם
 פיקוד על אניה) יהיו בידו כאשר ימלא
 לו 30.

שלום אוהנינה בן ה-22 הוא יליד
 גבעת אולגה שבחוף הדרה. את הים
 ראה תמיד מהלון ביתו ועם סיום בית
 הספר העממי פנה למכמורת. שם למד
 4 שנים במגמת מכונה. לאחר שסיים את
 שרותו בחיל הים החליט להמשיך ול-
 התקדם ועתה סיים קורס מכונה לקצי-
 נים שלישיים. השלב הבא: ישרת על
 אחת מאניות החברה כקדט מכונה, עד
 שעצבור את הזמן הנחוץ כדי לצאת מ-
 מסגרת הצעירות ולהיות קצין מן המניין.
 באל-ים כמובן.
 תיום דמ'ארי בן ה-26 אף הוא מ'
 גבעת-אולגה, אף הוא בוגר מכמורת
 (מגמת מכונה). עם סיום שרותו הצבאי
 הגיע ישר לאל-ים ועלה כקדט על אחת
 האניות. עם סיום הבחינות הוא תווך
 להפליג ומעתה עד לקידום הבא —
 כקצין שלישי.

בעל זקן נוסף בחבורה אתה אנו מ'
 סבים הוא צבי פרידל, בן 23, יליד
 תיא. בוגר אורט נתניה. את שרותו הי-
 צבאי עשה כמכונאי בחיל האוויר ועם

כאן הפעם גם את נמרוד אוטיץ' ודלוגין
 נחום. הראשון הוא בן קיבוץ התותרים,
 משרת באל-ים מאז שנת 1977, מועמד
 לקבל סמיכות כקצין שלישי (סיפון).
 השני, נחום דלוגין, סיים עתה קורס
 למכונאים ראשיים. ומי שזוכר יודע כי
 גבר זה עשה את שרותו הצבאי בחיל
 האוויר, הגיע אל צי הסוחר באמצעות
 מודעה של משרד התחבורה הקוראת
 לצעירים להיות ספנים. בסוף 1966 הרי-
 עלה כצוער לקורס צף שנערך על אחת
 ממיכליות חברת אל ים והיום, לאחר
 שעמד בבחינות, הוא משרת כקצין מ'
 כונות ראשון.

עתה אנו פונים אל ה"חדשים", שטרם
 פגשנו במיפגשי החוף הללו.
 יחיאל מדר הוא גבר בן 22, יליד ה-
 ארץ, בוגר מכמורת במגמת ספון. כבר
 מגיל צעיר נמשך לים ורקם תכניות
 להיות ימאי. הוא הספיק לשרת על אחת
 ממיכליות אל ים כשנה עד שהתגייס ל-
 צה"ל. לפני כשנה סיים את שרותו ב-
 צה"ל ותור לאל-ים, נשלח ישר לעכו
 כדי ללמוד ולעמוד בבחינות ההסמכה
 כקצין שלישי.

שי נחמן הוא ירושלמי בן 25, בוגר
 מכמורת, מגמת סיפון, את הקריירה הי-
 ימית שלו החל על סיפונות דיג, בהן
 שרת כשנתיים. השאלה המתבקשת, היא
 מה לירושלמי ולים? כן, — מגתך שי
 נחמן — תמיד אותה שאלה. יש לי שתי
 תשובות: גם בתור ירושלמי הייתה לי
 משיכה אל הים. שנית, סימתי את בית
 הספר העממי בציונים גרועים ותיפשתי
 מקום שיקבלו אותי. במכמורת הסכיטו,
 לא לפני שעמדתי במספר בחינות. אחרי
 שסימתי את בית הספר ועבדתי כשנ-
 תיים בתור דיג, החלטתי שזה מספיק,
 עכשיו צריך לעלות על אניה ממש. הלי-
 כתי לרשות להכשרה ימית והם שלחו
 אותי לאל-ים. התחלתי כקדט על האניה
 "תל-אביב" ואחר כך עבדתי על אחת
 המיכליות, שם קיבלתי פרמיט כקצין
 שלישי.

לאחר שרעננו את ידיעותיו וצבר ידע
 נוסף במכון בעכו עמד בבחינות ויובה
 ב"טיקט".

מנחם גלעד המזוקן הוא טברייני בן
 27, שנדל על חוף הכנרת אך חלם על
 ים גדול גדול יותר. כשהתבגר, מימש
 את חלומו. אמו המורה ואביו מדריך

"Thank you."

זכרו של חבר מיכאל קוגן ז"ל

ביום ראשון 29.7.79 נכנסנו למשרד בבקר מוכנים לשבוע עבודה, ולפתע הכתה בנו כברק הידיעה המרה: מיכאל קוגן איננו. הידיעה השאירה אותנו המומים, הכיבדו? הן רק ביום חמישי חזר חלקית לעבודה לאחר שהחלים ממחלתו. עבר מאחד לשני וחילק הזמנות לבר המצווה וכולנו שמחנו לראותו שוב ביננו, והנה ביום ששי נקטף האיש מאתנו ואיננו עוד.

ומבלי להתחשב בשעות עבודה, גם ש- סוף סוף נגמר לחץ העבודה בשעה מאוחרת בלילה, לא היה יוצא מבלי לשאול „האם יש עוד משהו לעשות“? ולמחרת היה מתייבב שוב לעבודה רענן ומוכן לכל, מוקדם לפני תחילת העבודה. כשהתרחבה החברה ועברה למשרדיה החדשים, נתמנה מיכאל קוגן ז"ל לקורפאיר של החברה, כשהוא אחראי לחלוקת המטכרות לימאים במשרד וכמובן יוצא לכל אניה שמגיעה לארץ, עם המטכרות, כדי לשלם לימאים מיד עם הגעת האניה. בשנים האחרונות חלה, ועבר לעבוד

מיכאל קוגן ז"ל החל לעבוד בחברת אל ים בשנת 1959. משרדי החברה היו אז ברחוב הנאמנים. החברה היתה ב"תחילת ההתפתחות ולמרות שהתקבל לעבוד במחלקת החשבונות הרי שבאורח תה תקופה כולם עשו הכל וכך עד מהרה למד את העבודות הקטורות בחברת ספנות — טיפול בצוות, טיפול באספקה ולא היסס ללכת ב-05.00 בבוקר לשיוק הסיטונאי על מנת לקנות אספקה טריה לאניה וכל זאת על מנת לשפר את טיב האספקה לצוות. מיכאל קוגן ז"ל עשה כל עבודה ש-הוטלה עליו במשרד במהירות וביעילות

במחלקת החשבונות בעבודה ללא קהל. כל ימי עבודתו אתנו היה טוב מוג, מחייך חמיד ומעולם לא רב עם אים. היה איש שיחה נעים והתמצא בתחומים רבים — פוליטיקה, תאטרון וביהוד מו-זיקה. לעיתים היה אף נוסע לירושלים לשימוע קונצרט שהיה מעונין בו. מיכאל קוגן ז"ל יחסר לנו מאד ב-משרד וזכרו לא ימוט מלב חבריו לנצח. חבר לעבודה

משכנתא החל מתום 5 שנים בסכום הכפול מקרן החסכון וזאת בנוסף לקבי לת 100% הפרשי הצמדה על הקרן ו-ריבית בשיעור 3.5% המשכנתא נפרעת בריבית של 9% בלבד ללא הצמדה ב-משך תקופה ארוכה של עד 20 שנה. בני זוג החוסכים בתכנית, זכאים לקבל שתי משכנתאות בנין רכישת דירה אחת, ניתן גם להסוך עבור ילדים קטני גים וזאת במשך תקופה ממושכת של 12 שנות חסכון או עד שהם מגיעים לגיל 25, (התקופה הארוכה מן השתיים). בזמן הקרוב צפויים שינויים בתנאי התוכנית בכדי להתאימה לשינויים ש-חלו במחירי הדירות בארץ. „חנן“ עם כל דבר

משך החסכון הוא בין 6—12 חודשים בלבד. התוכנית באה לסייע בידי הציבור הרחב לממן צרכים שוטפים ו/או חד פעמיים כגון: שיפוץ דירה, מימון חופ-שה, נסיעה להו"ל, החלפת רכב, ועוד. החסכון הינו בהפקדות חודשיות קבועות

יוחד במסגרת חסכון להורים עבור יל-דיהם לבר-מצוה, חסכון עבור החייל, למימון רכישת השכלה על תוכנית ו-עוד... התוכנית מבוססת על הפקדות חודשיות רצופות בין 25 ל-690 ל"י, עד סך כולל של 25,000 ל"י לכל חוסך. ניתן גם לשלב הפקדות חד-פעמיות במשך שנת החסכון הראשונה וקבלת הלוואה בתנאים מועדפים בתום חוסכים אשר ילמדו במוסד להשכלה גבוהה יהנו אף ממענק מיוחד הניתן ב-עת משיכת כספי החסכון, החל מתום שלוש שנים. כספי קרן החסכון המצ-טברים הינם צמודים במלואם למדד ה-מחירים לצרכן וגושים ריבית.

משכנתא מפולה ב-9% ללא הצמדה!

תוכנית החסכון „יתרון לדירה“ מופ-עלת כבר למעלה משש שנים ומבוססת על חסכון חודשי שבו ניתן לשלב הפ-קדות חד-פעמיות. עד לקרן מצטברת בסך 30,000 ל"י. החוסך זכאי לקבל

בין 3—6 שנים. תיקרת החסכון מגיעה ל-120,000 ל"י. במסלול החסכון התד פעמי רשאי החוסך להפקיד סכומים בין 500 ל"י ועד לסך כולל של 75,000 ל"י. ואילו במסלול החודשי ניתן להפ-קיד סכומים שבין 100 ל"י ל-1,200 ל"י חודשי.

יתרון ברירה דולרית התשובה למדד ולדולר

בתוכנית חסכון זו אתה חוסך במשך 6 שנים ובסיומם אתה בוחר בהצמדה מלאה על כספי קרן החסכון בין המדד או הדולר, בהצמדה הגבוהה מן השתיים. אתה זוכה בנוסף לברירת ההצמדה גם בריבית של 3%—5% ובמענק מידי ב-שיעור 10% על הפקדות חד פעמיות ו-5% על הפקדות חודשיות.

תיקרת החסכון בתוכנית זו היא 100,000 ל"י לכל חוסך, ומבנה ה-חסכון הוא בדומה לתוכנית „יתרון עד 120“.

היתרון של „יתרון לכל“ תוכנית סופולרית זאת מתאימה במ

To our Seamen

The past year has been an eventful one in our lives. The seeds of peace appear to have taken root and the peace treaty with our largest neighbour is a reality. However, much remains unsettled and we all hope that this is indeed the peace we have yearned for.

The revolution in Iran this past year has had serious repercussions both on the national and the world economy. We now have to purchase oil from costlier and more distant sources. In addition, the employment of the tankers has been adversely affected. Not all these vessels have found alternative employment. In addition to the loss that the national economy has suffered, we are experiencing a reduction in the sources of employment for seamen.

The Iranian crisis has caused a rise in oil prices and serious supply difficulties. It seems as if only now the Western World has become conscious of the urgent need to develop alternative energy sources so as to diminish the stranglehold of the oil producers. Until alternative energy sources are developed, it is essential to reduce oil consumption as there is no alternative to paying the price dictated by the oil producers. Soaring oil prices feed the fires of inflation in Israel and throughout the world, which has to face this serious reality.

World oil supply problems influenced shipping directly. The tanker market which was in the throes of a severe crisis early in the year, began to recuperate and a demand for smaller tankers developed. Although a balance between supply and demand has not yet been reached, the situation has influenced favourably

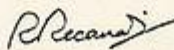
freight rates for small and medium-sized tankers.

In the dry cargo section, a more satisfactory balance has been attained between the demand for space and the supply of tonnage, as a result of the slower growth rate of the dry cargo fleet and the increased economic activity in certain countries. This has caused a substantial rise in freight rates.

We all welcome the first signs of improved freight rates, but at the same time realize that a spiralling inflation, worldwide, has caused a rise in both operating and new building costs. The price of second hand ships has also risen. The increase of ship prices on the world market will require much heavier capital investment than in the past.

A high standard of maintenance of our fleet has always been our Company's policy. Today, in view of the high cost of fleet replacement, this becomes infinitely more important. We have to do even better in order to extend the economic life of our ships. We must maintain an economic and efficient operation so that we can deal with the rising tide of operating cost. I know that our seamen are aware of the situation and each one, in his own capacity, will contribute his best efforts.

As the New Year approaches, let me extend my best wishes for a good and fruitful year to all our seamen and all other members of our staff and to their families. May it be a year in which the efforts for peace will continue to be successful.

Managing Director
Raphael Récanati

7 Aug. '79

The Shrine of the Bab, where he and Abdul Baha' are buried.

THE BAHA'I PRESENCE

by BETTY SIGLER

A ship is bound for Haifa, an hour or so out of port. After passing the Stella Maris beacon and changing course, the most prominent buildings leap into view. At the same time as the hotels on the crest of the Carmel appear, so does the golden-domed Baha'i Shrine further down the slope, its walls white against the dark cypress in the gardens that are Haifa's most notable tourist attraction.

But neither the gardens nor this structure of Italian marble and granite, domed with gold leaf tiles, were planned for tourists. The building is the tomb of Mirza Ali Muhammed or the Bab (Arabic for Gateway), Herald of the Baha'i religious revelation. He was shot by an Iranian firing squad, having come into conflict both with the Shah and with the Shiah religious establishment — in 1850. His remains were flung into a moat outside Tabriz, secretly buried, later reinterred on Mount Carmel.

Baha'is, numbering over a million today, consider Israel the Holy Land, Haifa is the world centre for this newest monotheistic religion, whose believers have built and maintain the Baha'i or Persian Gardens.

How did the World Centre come to be established here when the Baha'i religion originated in Iran, where it is still the largest non-Moslem minority? (In July the Khomeini government seized Baha'i headquarters in Teheran on the grounds that the organization was involved in Zionism and the mystic aspects of Judaism!) The largest Baha'i congregations today are in North America, their fastest-growing ones in India and the few Baha'is permanently resident in Israel are Iranian citizens.

Still, the Archives containing the original Baha'i scriptures, in the handwriting of the sacred founders, writings since translated from the Persian into 680 other tongues, are across the road from the Shrine of the Bab. The International Hall of Justice, nearing completion in the garden beside

the Archives, is the centre to which Baha'is all over the world elect delegates to guide their affairs.

WHY HAIFA ?

The reasons go back to the declining Turkish Empire in the second half of the last century, and particularly to the devious courses of its legal system.

Among the Bab's already numerous followers at the time of his execution was another young man, Mirza Husayn Ali. Because of this affiliation, he was automatically suspected as an accomplice in a clumsy attempt to assassinate the Shah. For several months he was imprisoned under conditions that nearly killed him, then exiled to Iraq.

With him and his family went a number of the faithful, to whom he was already Baha'u'llah, The Glory of God. The Governor of Baghdad, though nominally subject to the Turkish Sultan, had nearly full power in his own corner of the empire, let the exile live and

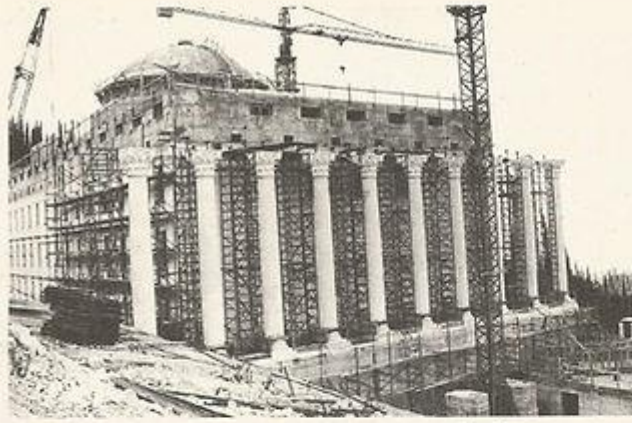
teach unmolested. After a two-year, solitary retreat in the desert, the latter proclaimed himself to be the divine manifestation whose coming the Bab had foretold, and the number of his followers grew rapidly.

A corrupt government that could control the hostile peoples it ruled only by pitting them against one another made many people look to the new religious leader whose message was unity and brotherhood. In a time and place where religious ritual was sometimes savage, and always a barrier between one faith and another, he taught a creed with no ritual, no professional priesthood and rules of conduct that have their origin in the Bible and the Koran. He condemned wine, gambling and monasticism, discouraged polygamy and divorce, based marriage first on the consent of the man and woman involved, only then contingent on their parents' approval.

Other religions, said Baha'u'llah were earlier divine revelations to prepare humanity for his own. He himself was not only the last and greatest of the prophets, but an actual manifestation of the Almighty. His deep knowledge of

Clipped hedges, palms and cypress shade the paths of the Baha'i Gardens

Baha'is from throughout the world are building their Universal Hall of Justice in Haifa

Moslem, Christian and Jewish teachings, though he had no formal education, gave credence to his claim of being more than human.

SECOND EXILE

But the Iranian ambassador in Baghdad saw the new sect as a threat and alerted the Sultan. As a result, Baha'u'llah was summoned to stricter surveillance nearer the capital, Constantinople. In 1868 he was sent to the Siberia of the Ottoman Empire — Akko.

"According to what they say, it (Akko) is assuredly the most desolate of the cities of the world, the most unsightly in appearance, the most detestable in climate, the foulest in water... there is naught heard therein save the hooting of the owl." Baha'u'llah wrote to the Shah of Iran, who had the bearer of the letter tortured to death.

Equally eloquent letters to the crowned heads of Europe and the Pope as well failed to lessen the miseries that Baha'u'llah, his family and his followers suffered in Akko. But reality has its own laws. Besides being influenced by the

reverence his prisoner inspired, the garrison commander needed the barracks where he and his people were locked up, for some recently conscripted soldiers. He let the Baha'is move out into a house, gave them some freedom within the city walls.

With the connections that grew out of long residence, as well as his genius in human relations, Abdul Bah'a, Baha'u'llah's eldest son rented the Bahji mansion at Mizrah just north of Akko about a dozen years later. Then he moved his father and family out there despite the Sultan's edicts. The Mizrah estate is the holiest place in the world to Baha'is: the founder of their religion, who died there in 1892, is buried behind a golden door under one of the rooms.

IN HAIFA

His father's will made Abdul Bah'a the new leader of the faithful. Carrying out his father's long-cherished plan, Abbas Effendi as he was known in Haifa and Akko, acquired land on Mount Carmel overlooking Haifa Bay. There he built an edifice that

would not only be a final resting place for the martyred Bab, but would provide meeting rooms for local Baha'is and pilgrims. Over fifty years later the Italian marble and the golden dome were added.

But in 1901 the Turkish governor accused Abbas Effendi of building a fort as a nest for insurrection. Though he was over fifty, he was sent back to the prison walls of Akko where he had spent so much of his youth. Seven years later, when the Young Turks released the Sultan's political prisoners, he got out.

Abdul Bah'a was a religious leader in this world, not a prophet seeing divine visions like his father. He traveled extensively in Europe, Great Britain and America, received pilgrims and other visitors from the world over at his Haifa home in Persian Street.

An astute observer of events, he made sure that all Baha'is who had come to Haifa and Akko on pilgrimage left for home months before the outbreak of World War I, which was a bitter and cruel time in this province of the collapsing Turkish Empire. Abbas Effendi's timely purchase of land near Tiberias for growing wheat eased the hunger of many local residents during the war years. Like the Jews, the Baha'is who had suffered so much under Turkish rule, welcomed the British as liberators.

Abbas Street is named after the Baha'i leader who was an integral part of the Haifa scene in his time. Persian Street, just below the Baha'i Gardens where Seamen's House is, got its name from the Baha'i community. Two houses there are still Baha'i property: one is the home of the widow of Shoghi Effendi, Abdul Bah'a's eldest grandson and spiritual heir.

EL YAM LOG

MAGAZINE FOR SEAGOING AND SHORE PERSONNEL
OF "EL YAM"

No. 67

AUTUMN 1979

Printed in Israel